

Total No. of Printed Pages—12

3 SEM TDC GEGR (CBCS) GE 3 (A/B)

2 0 2 2

(Nov/Dec)

GEOGRAPHY

(Generic Elective)

Paper : GE-3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-3(A)

(Climate Change : Vulnerability and Adaptation)

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×10=10
Answer the following as directed :

(a) UNFCCC ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হ'ল _____।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

UNFCCC stands for _____.

(Fill in the blank)

(b) তলত দিয়া কোনবিধ গেছ সেউজগৃহ গেছ নহয় ?

Which of the following gases is not a greenhouse gas?

(i) জলীয় ভাপ

Water vapour

(ii) মিথেন

Methane

(iii) অ'জ'ন

Ozone

(iv) নাইট্র'জেন

Nitrogen

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(c) গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিত _____ ব উষ্ণতা বৃদ্ধি হয়।

In global warming, the temperature increases in the

(i) তপোমণ্ডল

troposphere

(ii) মধ্যমণ্ডল

mesosphere

(iii) স্তৰমণ্ডল

stratosphere

(iv) আয়নমণ্ডল

ionosphere

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (d) IPCC ৰ ষষ্ঠ মূল্যায়ন অনুসৰি গোলকীয় পৃষ্ঠৰ উষ্ণতাতকৈ আৰ্কটিকৰ উষ্ণতা অধিক হ'ব।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

According to the 6th Assessment Report of IPCC, the Arctic will continue to be more warm than the global surface temperature.

(Write True or False)

- (e) কোনখন দেশক কাৰ্বন-ঋণাত্মক বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে ?
Which country is referred to as carbon-negative?

(i) ভাৰত
India

(ii) ভূটান
Bhutan

(iii) কানাডা
Canada

(iv) জাপান
Japan

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (f) ভাৰতত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় কাৰ্য পৰিকল্পনা _____ চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The National Action Plan on Climate Change in India was launched in _____.

(Fill in the blank)

- (g) স্তৰমণ্ডলত অতিবেঙুনীয়া বিকিৰণ _____ৰ দ্বাৰা শোষিত হয়।

The ultraviolet radiation in the stratosphere is absorbed by

- (i) অক্সিজেন
oxygen
(ii) ছালফাৰ ডাইঅক্সাইড
sulphur dioxide
(iii) অ'জ'ন
ozone
(iv) নাইট্ৰ'জেন ডাইঅক্সাইড
nitrogen dioxide

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (h) জলবায়ু বিপন্নতা সূচকাংক (CVI) অনুসৰি ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্য জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ক্ষেত্ৰত অত্যন্ত অসুৰক্ষিত ?

Which State of India is highly vulnerable to climate change according to Climate Vulnerability Index (CVI)?

- (i) অসম/Assam
(ii) কেৰেলা/Kerala
(iii) মেঘালয়/Meghalaya
(iv) ছিকিম/Sikkim

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (i) কোনখন দেশত কাৰ্বন ডাইঅক্সাইডৰ নিৰ্গমন সৰ্বাধিক ?
Which country is the highest emitter of carbon dioxide?

(i) জাপান/Japan .

(ii) আমেৰিকা/USA

(iii) ভাৰত/India

(iv) চীন/China

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (j) ভাৰতীয় কৃষি ব্যৱস্থান প্ৰতিষ্ঠান (IIFSR) ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্যত অৱস্থিত ?

The Indian Institute of Farming Systems Research (IIFSR) is located in which State of India?

(i) মহাৰাষ্ট্ৰ

Maharashtra

(ii) উত্তৰপ্ৰদেশ

Uttar Pradesh

(iii) হৰিয়ানা

Haryana

(iv) বিহাৰ

Bihar

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা
(প্রতিটো ১২০ শব্দৰ ভিতৰত) : 5×2=10

Write short notes on any *two* of the following
(**within 120 words** each) :

(a) সেউজগৃহ প্ৰভাৱ

Greenhouse effect

(b) পৰিবেশ প্ৰদূষণ

Environmental pollution

(c) জলবায়ু বিপন্নতা সূচকাংক

Climate Vulnerability Index (CVI)

(d) ভাৰতত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় কাৰ্য পৰিকল্পনাৰ
অভিযান

Missions of the National Action Plan on
Climate Change in India

3. গোলকীয় উষ্ণতা বুলিলে কি বুজা? গোলকীয় উষ্ণতাৰ কাৰণ
আৰু পৰিণামৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 2+10=12

What is global warming? Explain the causes
and consequences of global warming.

নাইবা / Or

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ অভিযোজন বুলিলে কি বুজা? মানুহে
কেনেকৈ জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বিপদাশংকা হ্ৰাস কৰিব পাৰে,
উদাহৰণৰ সহায়ত আলোচনা কৰা। 2+10=12

What is climate change adaptation? Discuss
with example, how population can reduce the
risks of climate change.

4. জলবায়ু পৰিৱৰ্তন বুলিলে কি বুজা ? পৃথিৱীৰ জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ সামাজিক বিপন্নতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+10=12

Define climate change. Discuss the social vulnerability to climate change in global context.

নাইবা / Or

- দক্ষিণ এছিয়াৰ দেশসমূহৰ কৃষি আৰু জলসম্পদৰ ওপৰত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12

Discuss the impact of climate change on agriculture and water resource with particular reference to South Asian countries.

5. জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত পঞ্চায়তৰ ৰাষ্ট্ৰীয় কাৰ্য পৰিকল্পনা ব্যাখ্যা কৰা। 12

Explain the National Action Plan of Panchayat on Climate Change.

নাইবা / Or

- দক্ষিণ এছিয়াৰ দেশসমূহত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বিপন্নতা হ্ৰাস কৰাৰ বাবে অভিযোজন আৰু প্ৰশমিত ব্যৱস্থা লোৱাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12

Discuss the adaptation and mitigation measures adopted to reduce the vulnerability to climate change in South Asian countries.

6. জলবায়ু পৰিৱৰ্তনে জৈৱ বৈচিত্ৰ্যক কেনেদৰে প্ৰভাৱান্বিত কৰে ? 12
How does climate change affect biodiversity?

নাইবা / Or

- জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ গোলকীয় প্ৰভাৱ আৰু ভৱিষ্যতৰ বিপদাশংকাৰ মূল্যাংকনত IPCC ৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে বহলাই লিখা। 12

Explain the role of IPCC in the assessment of global impacts and future risks of climate change.

7. জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰশমনৰ ক্ষেত্ৰত IPCC ৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 12

Explain the role of IPCC in climate change mitigation.

নাইবা / Or

- নিম্ন উপাৰ্জনৰ জনসংখ্যা গোটৰ মানৰ স্বাস্থ্যৰ ওপৰত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 12

Explain the impact of climate change on human health with special reference to the lower income group of population.

Paper : GE-3(B)

(Rural Development)

1. নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) পঞ্চায়তী ৰাজৰ পিতৃ বুলি কাক কোৱা হয় ?

Who is known as the father of Panchayati Raj?

- (b) অপাৰেচন ফ্লাডৰ মুখ্য উদ্দেশ্য হ'ল গাখীৰৰ উৎপাদন বৃদ্ধি/বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰা।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

The main objective of Operation Flood is to increase milk production/control flood.

(Choose the correct answer)

- (c) NABARD-এ গ্রামীণ _____ ব্যবস্থা পৰিচালনা কৰে।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
NABARD manages the rural _____
system.

(Fill in the blank)

- (d) IRDP ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
Write the full form of IRDP.

- (e) উত্তৰ-পূব ভাৰতক বিশেষ এলেকা আঁচনিত _____
পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাকালত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

North-East India was included in the
Special Area Programme in the _____
Five-Year Plan period.

(Fill in the blank)

- (f) ৰাষ্ট্ৰীয় গ্রামীণ জীৱিকা অভিযানৰ লক্ষ্য হ'ল স্বনিযুক্তি
আৰু কাৰ্যদক্ষতা বিকাশ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

The objectives of the National Rural
Livelihood Mission are to augment self-
employment and skill development.

(Write True or False)

- (g) ৰাষ্ট্ৰীয় গ্রামীণ স্বাস্থ্য অভিযান ১৯৯৫/২০০৫ চনত
কাৰ্যকৰী হৈছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

The National Rural Health Mission was
launched in 1995/2005.

(Choose the correct answer)

- (h) খৰাংপ্ৰৱণ অঞ্চল উন্নয়ন কাৰ্যসূচী ভাৰতৰ শীতল আৰু উষ্ণ অঞ্চলত কাৰ্যকৰী কৰা হৈছে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

The Drought Prone Area Development Programme is launched for the cold and hot areas of India.

(Write True or False)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

6×4=24

Write short notes on any *four* of the following (within 150 words each) :

- (a) প্ৰভিছন অৱ আৰ্বান এমেনিটিচ ইন ৰোৰেল এৰিয়াচ (PURA)

Provision of Urban Amenities in Rural Areas (PURA)

- (b) প্ৰধানমন্ত্ৰী জন-ধন যোজনা

Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana

- (c) গ্ৰামীণ বিকাশত অ-কৃষিকাৰ্যৰ ভূমিকা

Role of non-farm activities in rural development

- (d) ভাৰতৰ গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য সেৱা

Rural healthcare in India

- (e) ভাৰতত বহনক্ষম কৃষি

Sustainable agriculture in India

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

Answer the following questions :

3. উন্নয়ন মানে কি বুজা? পৌৰ আৰু গ্রাম্য অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত পাৰস্পৰিক নিৰ্ভৰশীলতা থকা আৱশ্যক কিয়, বহুলাই ব্যাখ্যা কৰা। 2+10=12

What do you mean by development? Explain elaborately why there should be inter-dependence between urban and rural sectors of economy.

নহিবা / Or

- গ্রাম্য উন্নয়ন কি? গ্রাম্য উন্নয়নৰ ওপৰত গান্ধীবাদী দৃষ্টিভঙ্গী বৰ্ণনা কৰা। 12

What is rural development? Explain Gandhian philosophy on rural development.

4. পঞ্চায়তী ৰাজ কি? পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাৰ উদ্দেশ্য আৰু গঠনৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰা। 2+4+6=12

What is Panchayati Raj? State the objectives and structure of Panchayati Raj system.

নহিবা / Or

- সমবায় কি? গ্রাম্য অঞ্চলৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সমবায়সমূহৰ বিৱৰণ দিয়া। 2+10=12

Define cooperatives. Describe the different types of cooperatives in rural areas.

5. গ্ৰাম্য বিকাশত সংযোগ ব্যৱস্থাৰ তাৎপৰ্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 12

Discuss the significance of connectivity in rural development.

নাইবা / Or

এলেকা উন্নয়ন কাৰ্যসূচী কি? ভাৰতৰ কিছুমান এলেকা উন্নয়ন কাৰ্যসূচীৰ বিৱৰণ এটা দিয়া। 2+10=12

What is area development programme? Give an account of some area development programmes of India.

6. ভাৰতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বৰ্তমান স্থিতিৰ এটা বিৱৰণ দিয়া। 12

Give an account of the present status of elementary education in India.

নাইবা / Or

গ্ৰাম্য উন্নয়নত ক্ষুদ্ৰ ঋণ কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ? এই ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ কিছুমান ক্ষুদ্ৰ ঋণ আঁচনিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+10=12

Why is micro-credit important in rural development? Discuss some micro-credit initiatives in India.

★★★